

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0166/2011

28. 4. 2011

ZPRÁVA

o rozvoji společné bezpečnostní a obranné politiky
po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost
(2010/2299(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Roberto Gualtieri

PR_INI

OBSAH

	strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
MENŠINOVÉ STANOVISKO	17
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	17

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

k rozvoji společné bezpečnostní a obranné politiky po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost (2010/2299(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na hlavu V Smlouvy o Evropské unii a na Smlouvu o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Chartu OSN,
- s ohledem na evropskou bezpečnostní strategii nazvanou „Bezpečná Evropa v lepším světě“, kterou schválila Evropská rada dne 12. prosince 2003, a na zprávu o jejím provádění nazvanou „Zajišťování bezpečnosti v měnícím se světě“ schválenou Evropskou radou ve dnech 11.–12. prosince 2008,
- s ohledem na závěry Rady ve složení pro zahraniční věci (a obranu) o SBOP schválené ve dnech 9. prosince 2010 a 31. ledna 2011,
- s ohledem na výsledek summitu Spojeného království a Francie o bezpečnostní a obranné spolupráci ze dne 2. listopadu 2010,
- s ohledem na strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie, kterou schválila Evropská rada ve dnech 25.–26. března 2010,
- s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost¹,
- s ohledem na usnesení ze dne 23. listopadu 2010 o civilně-vojenské spolupráci a rozvoji civilně-vojenských kapacit²,
- s ohledem na usnesení ze dne 10. března 2010 o uplatňování evropské strategie v oblasti bezpečnosti a společné bezpečnostní a obranné politiky³,
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A7-0166/2011),

Bezpečnostní a zahraniční politika

1. připomíná, že mezinárodní systém prochází rychlou a hlubokou proměnou, jejíž hybnou silou je přesun moci ve prospěch nových mezinárodních subjektů a prohlubování vzájemné závislosti zahrnující hospodářské a finanční problémy, zhoršování stavu životního prostředí a změnu klimatu, nedostatek energie a zdrojů a vzájemně propojené

¹ Úř. věst. L 201, 3.8.2010, s. 30.

² Přijaté texty, P7_TA(2010)0419.

³ Úř. věst. C 349E, 22.12.2010, s. 63.

bezpečnostní problémy;

2. uznává, že v bouřlivém celosvětovém kontextu a v době hospodářské a finanční krize je Evropská unie vyzývána, aby posílila svou strategickou nezávislost a zachovala své hodnoty, sledovala své zájmy a ochránila své občany tím, že bude rozvíjet společnou vizi hlavních výzev a hrozeb a uspořádá své schopnosti a zdroje tak, aby na ně mohla odpovídajícím způsobem reagovat, čímž přispěje k zachování mezinárodního míru a celosvětové bezpečnosti, včetně rozvíjení skutečné mnohostrannosti;
3. zastává názor, že posílení strategické nezávislosti v bezpečnostních záležitostech znamená pro Evropskou unii schopnost shodnout se na společných politických cílech a strategických směrech, vybudovat strategické partnerství s příslušnými mezinárodními organizacemi, včetně NATO, a státy s cílem shromáždit příslušné informace a vypracovat společné analýzy a hodnocení, spojit a v případě potřeby společně využívat finanční, civilní a vojenské zdroje a plánovat a uskutečňovat účinné operace krizového řízení v rámci široké škály misí typu Petersberg, definovat a uplatňovat společnou obrannou politiku a vydat se na konkrétní cestu směrem k vybudování společné obrany;
4. zdůrazňuje, že nová ustanovení o společné bezpečnostní a obranné politice (SBOP) zavedená Lisabonskou smlouvou obsahují jasná politická prohlášení o úmyslu Unie jednat jako síla zabezpečující stabilitu ve světě a představují jasný právní rámec pro posílení vlastních kapacit v oblasti provádění vlastní zahraniční a bezpečnostní politiky prostřednictvím komplexního přístupu, který zahrnuje využívání všech nástrojů dostupných Unii a jejím členským státům v oblasti předcházení krizím a konfliktům a jejich řešení a budování trvalého míru;
5. připomíná zejména, že:
 - a) SZBP a SBOP, která je její nedílnou součástí, jsou zapojeny do právně závazného institucionálního rámce zásad EU (demokracie, právní stát, univerzálnost a nedělitelnost lidských práv a základních svobod, úcta k lidské důstojnosti, zásady rovnosti a solidarity a dodržování Charty Organizace spojených národů a zásad mezinárodního práva včetně odpovědnosti za ochranu) a jejich cíle se sloučily s obecnými cíli vnějších činností EU;
 - b) při provádění zahraniční a bezpečnostní politiky Unie zajistí soudržnost a spojitost mezi různými oblastmi své vnější činnosti a vnějšími a vnitřními politikami; upozorňuje, že MK/VP má v této oblasti zvláštní odpovědnost;
 - c) MK/VP v úzké spolupráci s členskými státy provádí SZBP, navrhuje rozhodnutí SBOP, mise a využívání vnitrostátních zdrojů a nástrojů Unie společně s Komisí a v případě potřeby koordinuje jejich vojenské a civilní aspekty, předsedá Radě pro zahraniční věci a je zároveň místopředsedkyní Komise pověřenou úkoly tohoto orgánu v oblasti vnějších vztahů a zajišťováním koordinace a soudržnosti celé vnější činnosti Unie;
 - ca) VP je oprávněna předkládat Radě návrhy z oblasti společné a bezpečnostní politiky, a to z vlastního podnětu nebo na žádost Evropské rady a pod celkovým vedením Evropské rady, přičemž Rada může v tomto případě rozhodovat kvalifikovanou většinou;
6. zdůrazňuje, že povinnost soudržnosti tak, jak ji definuje Smlouva, nové znění článku 40

SEU (podle něhož se provádění SZBP a dalších politik EU nedotýká uplatňování příslušných postupů) a nedávná judikatura ESD (viz věc SALW) chrání jak přednost metody Společenství, tak zvláštnosti a výsady SZBP, a zároveň podporuje sbližování různých politik, nástrojů, zdrojů a právního základu v celostním komplexním přístupu, v němž se příspěvek k míru a bezpečnosti ve světě stává průřezovým cílem vnější a vnitřní činnosti EU a SBOP je jedním z jejích nástrojů; poznamenává, že vojenské prostředky mohou být rovněž nasazeny v případě přírodních a člověkem způsobených katastrof, jak tomu bylo v praxi při koordinaci vojenských kapacit na podporu civilně vedených humanitárních operací během povodní v Pákistánu v létě 2010 vojenským štábem EU v souladu s obecnými zásadami OSN pro použití prostředků vojenské a civilní ochrany pro zmírnění následků mezinárodních katastrof (Obecné zásady z Osla) a na žádost Komise;

7. proto vyjadřuje obavy, že více než rok po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost ještě neexistují jasné známky polisabonského komplexního přístupu EU, v jehož rámci by bylo možno překonat tradiční procedurální a institucionální překážky, a zachovat přitom příslušné právní výsady v okamžiku, kdy je v sázce bezpečnost evropských občanů;
8. je přesvědčen, že důvěryhodná vnější bezpečnostní politika vyžaduje prohloubenou vzájemnou závislost mezi členskými státy a lepší vnitřní soudržnost a vzájemnou důvěru a solidaritu podobně, jako k tomu došlo v oblasti vnitřní bezpečnosti prostřednictvím schengenské spolupráce (na jejímž základě schengenské státy při ochraně vlastních hranic chrání hranice ostatních členských států, vnitrostátní předpisy mají kontinentální dosah a úkoly spojené s ochranou vlastní bezpečnosti se mohou plnit i na území jiného státu nebo ve společných týmech, které působí na základě evropských předpisů);
9. vyjadřuje politování nad neochotou členských států EU definovat společný postoj ke krizi v Libyi, k rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1973 a ke způsobům, jak ji provádět; je hluboce znepokojen rizikem uvažování o ad hoc koalicích zemí vytvářených podle jejich vůle nebo o dvoustranné spolupráci jako o možné náhradě za SBOP, neboť v prostředí 21. století nemá žádný evropský stát kapacitu stát se významným hráčem v oblasti bezpečnosti a obrany; připomíná, že Lisabonská smlouva poskytuje možnost svěřit provádění operací pro řešení krizí skupině členských států, avšak pouze v rámci rozhodnutí Rady, jež definuje cíle, rozsah a podmínky jejich provádění, a to spolu s MK/VP; trvá na tom, že společná reakce na vývoj v Libyi je důležitá pro vytvoření nového důvěryhodného přístupu k naší politice sousedství s jižními zeměmi; dále zdůrazňuje, že vytvoření strategie pro oblast Sahelu a Afrického rohu je další konkrétní příležitostí, jak ukázat schopnost EU reagovat na bezpečnostní a rozvojové problémy;
10. naléhavě žádá Evropskou radu, aby splnila svůj úkol, jímž je zjistit strategické zájmy a politické cíle EU a vypracovat strategii evropské zahraniční politiky, která by byla přizpůsobena mezinárodnímu vývoji a jejímž základem by bylo skutečné sbližování různých dimenzí její vnější činnosti, přičemž by byla pravidelně podrobována přezkumu; vyzývá MK/VP a Radu, aby vypracovaly koncepci bezpečnosti osob tak, aby byla v centru strategie evropské zahraniční politiky, a převedla je na hmatatelné politické zásady;
11. vyzývá Evropskou radu a jejího předsedu, aby k tomuto úkolu přistupovali na základě

- politického dialogu s Evropským parlamentem a aby projednali jeho doporučení; zdůrazňuje, že takový dialog je nezbytný ve světle nových ustanovení Smluv a potřeby stanovit a zavést do praxe strategii zahraniční politiky na základě skutečného komplexního přístupu; navrhuje, aby takový dialog probíhal pravidelně a aby se zaměřoval stejnou měrou na dosažený pokrok i na perspektivy;
12. v tomto ohledu zdůrazňuje, že přiznání funkce přímého zastupování občanů Unie Evropskému parlamentu z něj činí hlavní zdroj demokratické legitimacy SZBP/SBOP a dodávají na významu jeho právu, aby jeho názory a doporučení byly patřičně zohledňovány;
 13. mimoto připomíná, že MP/VP podléhá na základě Smlouvy schválení Evropským parlamentem a že Parlament spolurozhoduje o rozpočtu EU na vnější činnost, včetně civilních misí SZBP a SBOP a administrativních nákladů vyplývajících z koordinace ozbrojených sil ze strany EU, že jeho souhlas je nezbytný pro transformaci strategií Unie v právní předpisy a pro uzavírání mezinárodních dohod, včetně dohod, které se týkají převážně SZBP, s jedinou výjimkou, jíž jsou smlouvy týkající se výhradně SZBP;
 14. chce podpořit spolupráci s vnitrostátními parlamenty EU na demokratickém přezkumu SZBP a SBOP s cílem vzájemně posílit svůj vliv na politická rozhodnutí přijímaná ostatními evropskými orgány a členskými státy při plném respektování výsad obranné politiky vnitrostátních parlamentů; vyslovuje politování nad nedostatkem shody na konferenci předsedů parlamentů EU ve dnech 4. a 5. dubna 2011 ohledně jednotlivých rysů meziparlamentní konference o SZBP/SBOP; připomíná, že článek 9 protokolu 1 Lisabonské smlouvy o úloze vnitrostátních parlamentů jasně uvádí, že organizace a podpora účinné a pravidelné meziparlamentní spolupráce v Evropské unii je vymezena společně Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty;
 15. zdůrazňuje úlohu, kterou Smlouvy udělují Komisi při provádění politik a kroků spojených s ostatními dimenzemi vnější činnosti Unie při navrhování legislativních iniciativ, při provádění rozpočtu a při řízení programů Společenství, při zajišťování vnějšího zastupování Unie s výjimkou SZBP, a vyzývá Radu, Komisi a Parlament, aby posílily svou spolupráci, a zajistily tak soudržnost mezi různými oblastmi vnější činnosti EU a účinnější využívání nástrojů SBOP, aniž by byly dotčeny příslušné výsady;
 16. zdůrazňuje, že pravomoci MK/VP nepředstavují jen zdvojený úřad, ale vymezují sloučení funkcí a zdrojů legitimacy, díky nimž tvoří ústřední bod procesu budování soudržnosti mezi různými nástroji, subjekty a postupy vnější činnosti EU; vyzývá MK/VP, aby chápala svou úlohu jako proaktivní a v konstruktivním dialogu s Parlamentem se zavázala ke dvojí snaze – aktivně podporovat budování politického konsensu mezi členskými státy na strategických liniích a politických volbách SZBP a SBOP a zajistit soudržnost, účinnou koordinaci a zhodnocení veškeré případné synergie mezi SZBP a SBOP a ostatními oblastmi vnější činnosti Unie, stejně jako vnitřních politik, které se promítají do vnější činnosti nebo ji ovlivňují;
 17. považuje úlohu ESVČ za zásadní pro budování účinného komplexního přístupu založeného na plné integraci SZBP, SBOP a ostatních dimenzí vnější činnosti Unie, zejména rozvojové spolupráce, obchodní politiky a politiky energetické bezpečnosti; je spokojen s výsledkem jednání, které vedlo k vytvoření ESVČ jako struktury ve službách

orgánů Unie a k vytvoření různých dimenzí její vnější činnosti a které zajistilo ESVČ širokou škálu pravomocí a zároveň pevné spojení s Komisí a plné respektování jejich výsad, a přeje si, aby se skutečnost, že ESVČ se má podílet na strategickém plánování hlavních finančních nástrojů spojených s vnější činností EU, odrazila ve skutečné soudržnosti jejich použití v rámci zásad a cílů Unie;

18. opětovně potvrzuje, že podporuje lepší koordinaci a větší synergii mezi civilními a vojenskými strukturami a kapacitami krizového řízení v rámci komplexního přístupu a že zároveň zachová rozdíly mezi civilními a vojenskými úlohami a různými rozhodovacími postupy a řídicími řetězci;
19. lituje, že provizorní organizační schéma ESVČ nezahrnuje všechny stávající útvary zabývající se plánováním a tvorbou programů pro reakci na krize, předcházení konfliktům a budování míru se strukturami SBOP v souladu s Madridskou dohodou; v této souvislosti žádá organizování pravidelných schůzek výboru pro řešení krizí, který by byl složen z ředitelství pro řešení krizí a krizové plánování, útvaru kapacit civilního plánování a provádění, Vojenského výboru EU, střediska SITCEN, útvarů mírové aktivity, předcházení konfliktům, mediace a bezpečnostní politiky, předsedy Politického a bezpečnostního výboru, zeměpisných referátů a ostatních dotčených tematických struktur, který by podléhal pravomoci MK/VP a výkonného generálního tajemníka podle okolností za účasti struktur Výboru pro humanitární činnost a civilní ochranu a vnitřní bezpečnost; tyto schůzky by koordinoval výkonný ředitel pro reakce na krize; vyzývá MK/VP a Komisi, aby tuto strukturu vybavily účinným pohotovostním a krizovým systémem a jednotnou operační místností umístěnou u ESVČ, kde by bylo možno zaručit nepřetržitý dohled, aby tak při provozu nedocházelo ke zdvojování, které je zřídka v souladu s potřebou mít odpovídající systém dohledu a rychlé reakce na krize; domnívá se, že mezi tímto systémem a evropským střediskem reakce na mimořádné situace, které v současné době buduje Komise, by měla být zajištěna pravidelná koordinace a výměna s cílem zaručit vhodnou součinnost při vzájemném respektování pravomocí;
20. domnívá se, že úkolem výboru pro řešení krizí by mělo být poskytovat ESVČ jednotné nouzové plánování s ohledem na možné hrozby a scénáře krize, a na druhé straně rovněž prostřednictvím krizové platformy konkrétně řídit reakci na krize a koordinovat v Bruselu i na místě využití různých dostupných finančních nástrojů a kapacit Unie, aniž by přitom byly dotčeny specifické rozhodovací postupy a právní základ týkající se využití civilních a vojenských kapacit v oblasti SZBP/SBOP a využití nástrojů Společenství;
21. zdůrazňuje, že je nezbytné racionálněji upevňovat, rozšiřovat a organizovat civilní a vojenské struktury, služby a jednotky pro reakce na krize působící v rámci ESVČ a zejména v rámci Komise:
 - a) žádá posílení útvarů operačního plánování civilních misí útvaru kapacit civilního plánování a provádění;
 - b) opakuje žádost o integraci služby nástrojů zahraniční politiky, která je pověřena plánováním a programováním opatření reakce na krize podle článku 3 nástroje pro stabilitu, do struktur řízení krizí a budování míru ESVČ, konkrétně, aby do ESVČ bylo převedeno 12 míst AD a 5 míst AST z bývalého Relex/A2, která byla zařazena do jednotky 2 nových nástrojů zahraniční politiky; připomíná, že tento

přesun je podmínkou pro odvolání výhrady k odpovídající rozpočtové linii Komise;

- c) podporuje zřízení společného střediska služeb pro řízení misí SBOP, který by do jednoho interinstitucionálního úřadu zahrnul jednotku 3 „operace SBOP nástrojů zahraniční politiky“ Komise (bývalý Relex/A3) a jednotku „podpora misí“ útvaru kapacit civilního plánování a provádění; konstatuje, že nový úřad by se zaměřil na personál, logistiku, dodávky a finanční závazky civilních misí SBOP a tím, že by byli vedoucí misí zproštěni administrativních povinností, zaručil by větší účinnost, a to jak sdílením administrativních funkcí počínaje výběrem a náborem personálu, tak centralizací nákupu a řízení vybavení;
22. lituje chabých výsledků procesu plnění základního civilního cíle pro rok 2010 týkajícího se civilních kapacit, zejména rozdílu mezi personálem přiděleným členskými státy na papíře a jednotkami, které byly pro mise skutečně k dispozici, a malého pokroku v oblasti odborné přípravy lidských zdrojů (neexistence obecných norem, omezeného počtu vzdělávacích programů nahraných do programu vzdělávacích příležitostí „Schoolmaster“ v softwarovém prostředí Goalkeeper); vyzývá MK/VP, Radu a členské státy, aby koordinovaně zahájily proces rozvoje civilních kapacit, zejména v oblasti naboru, rovnováhy mezi ženami a muži, vzdělávání a rozmisťování; zdůrazňuje především význam návaznosti na odkaz obou civilních základních směrů, které EU dosud uskutečňuje s cílem řešit tyto dosud nevyřešené problémy; vyzývá ke zřízení mechanismu Společenství na posílení civilních kapacit, zejména školení a rozšíření civilní složky Evropské bezpečnostní a obranné školy;

Bezpečnost a obrana

23. potvrzuje, že důvěryhodné, spolehlivé a dostupné vojenské kapacity jsou nevyhnutelnou podmínkou nezávislé SBOP a účinného komplexního přístupu a že členské státy je musí poskytovat; dále zdůrazňuje, že tyto vojenské kapacity mohou být v rámci zásad, které jsou základem působení Unie na mezinárodní scéně, a samostatnosti právního řádu EU použity k nejrůznějším účelům, včetně civilních;
24. lituje, že panuje ostrý rozpor mezi skutečností, že členské státy na obranu vynakládají ročně 200 miliard EUR, nedostatkem prostředků, které má EU k dispozici, a bolestně se táhnoucími konferencemi o vytváření vojenských sil pro vojenské operace EU, zatímco existují nadbytečné kapacity a zaměstnanci; lituje, že za více než dvanáct let nepřinesla metoda postupu vytváření vojenských sil ve skutečnosti žádné skutečné zlepšení, pokud jde o kvantitu a kvalitu vojenských kapacit, které jsou k dispozici pro mise SBOP; zdůrazňuje potřebu pravidelně hodnotit zvyšování vojenských kapacit; zdůrazňuje, že existuje stále větší nesoulad mezi zvyšující se poptávkou ze zahraničí a zdroji, které členské státy poskytují Unii;
25. s obavami zdůrazňuje, že stávající ekonomická úspornost by mohla vyústit v nekoordinované škrty na evropské úrovni a v přetrvávající zdvojování, které by mohlo zpochybnit SBOP, ale měla by naopak přimět členské státy k promyšlenějšímu utrácení v oblasti obrany formou sdružování a sdílení větší části jejich obranných kapacit, rozpočtu a požadavků a k dosažení větší bezpečnosti pro vlastní občany; vyzývá členské státy, aby byly ve svých rozpočtech na obranu transparentnější;

26. připomíná, že SBZP a SBOP by měly vést i k odzbrojení a k nešíření zbraní od malých a lehkých zbraní až k jaderným hlavicím a balistickým střelám; naléhavě žádá MK/VP, aby tuto politiku upřednostnila tím, že podpoří nový soubor proaktivních opatření týkajících se protipěchotních min, kazetové munice, munice s ochuzeným uranem a malých a lehkých zbraní, biologických, chemických a jaderných zbraní hromadného ničení a jejich dodávek; naléhavě žádá MK/VP, aby každoročně předkládala Evropskému parlamentu zprávu o provádění závěrů konference o přezkumu Smlouvy o nešíření jaderných zbraní konané v roce 2010 a jejího akčního plánu o odzbrojení a nešíření jaderných zbraní;
27. lituje, že mezi obrannými programy v Unii panuje značná duplicita, například existuje více než 20 programů obrněných vozidel, 6 různých programů útočných ponorek, 5 programů střel země-vzduch a 3 programy bojových letounů, což znamená, že nedochází k úsporám z rozsahu, omezenými hospodářskými zdroji se plýtvá a ceny evropského obranného zařízení jsou přemrštěné; to vede navíc k zachování roztržitosti technologické a průmyslové základny evropské obrany (EDTIB), omezuje to konkurenceschopnost celého bezpečnostního průmyslového odvětví v Evropě a v tomto ohledu přímo ohrožuje její vedoucí postavení v oblasti technologií a zaměstnanost;
28. zdůrazňuje, že ve všech výše uvedených aspektech je třeba silné dlouhodobé politické vůle, která by plně využila možnosti Lisabonské smlouvy, a že postupné vymezování společné obranné politiky, která může vést ke společné obraně, se musí zaměřit na posilování schopnosti EU reagovat na krize a zajistit dlouhodobé budování míru, ale především na schopnost zajistit strategickou samostatnost Evropy a schopnost jednat; požaduje mimořádné zasedání Evropské rady k otázce evropské bezpečnosti a obrany; opakovaně žádá, aby návrh bílé knihy o evropské bezpečnosti a obraně byl vytvořen postupem, který zahrnuje všechny příslušné zúčastněné subjekty EU, a aby se opíral o přezkumy vnitrostátní obranné a bezpečnostní politiky ve všech členských státech, které se shodnou na společném modelu a umožní přímé srovnání silných a slabých stránek stávajících kapacit a plánovacích předpokladů;
29. rozhodně vyzývá členské státy, aby podpořily Evropskou obrannou agenturu jako odbornou agenturu EU, již bude svěřena úloha stanovovat a rozvíjet možnosti obrany v oblasti krizového řízení a podporovat a zlepšovat evropskou spolupráci v oblasti zbrojení;
30. bere na vědomí, že francouzsko-britská dohoda v oblasti bezpečnostní a obranné spolupráce ze dne 2. listopadu 2010 byla uvedena v život mimo rámec Smlouvy o Evropské unii; doufá však, že se tento nejnovější pokus o francouzsko-britskou spolupráci stane katalyzátorem pro další pokrok na evropské úrovni v souladu s institucionálním rámcem Unie a s logickou potřebou racionalizace, interoperability a rentability; zdůrazňuje, že agentura EDA by měla v této souvislosti hrát podpůrnou úlohu; domnívá se, že současná francouzsko-britská spolupráce v oblasti bezpečnosti by měla představovat plán účinnější evropské spolupráce v oblasti obrany založené na plánování kapacit a na vzájemné závislosti; naléhavě žádá vlády Francie a Spojeného království, aby se zavázaly k tomu, že v budoucnosti budou uznávat mnohostranná ujednání o sdružování a sdílení,

31. zdůrazňuje, že trvalá strukturovaná spolupráce, jak je stanovena ve Smlouvě, poskytuje právní záruky a závazky a je i nástrojem na podporu lepšího využívání majetku SBOP v době hospodářských úspor a překonání neshod mezi členskými státy; vyzývá Radu a členské státy, aby bezodkladně určily cíle a obsah této spolupráce při začlenění všech členských států, které mají politickou vůli a vojenské kapacity;
32. považuje za nezbytné posílit úlohu ministrů obrany v rámci Rady pro zahraniční věci;
33. doporučuje vážně se zamyslet nad skutečným dosahem doložky o vzájemné pomoci v případě ozbrojeného napadení na území členského státu a projednat nevyřešená místa týkající se prováděcích opatření, která byla vyjmuta z návrhu Smlouvy o fungování Evropské unie; vyzývá k vypracování zvláště potřebných politických směrnic, což je ve světle nedávného ukončení platnosti upravené Bruselské smlouvy (ZEU) zcela nezbytné;
34. uznává, že v průběhu rozvoje SBOP nyní po dosažení politického a institucionálního úspěchu nastal okamžik pro sledování konkrétního trvalého cíle v oblasti vojenských kapacit; připomíná velký potenciál opatření zavedených Lisabonskou smlouvou, která jsou zaměřena na podporu rozvoje těchto kapacit a na vymezení postupného rámce obranné politiky EU, a zdůrazňuje naléhavost jejich efektivního využívání;
35. členským státům doporučuje, aby se plně zasadily o zpřístupnění a udržitelnost vojenských kapacit odpovídajících trendu, při němž je věnována stále větší pozornost kvalitativním aspektům; sdílí požadavky uvedené na neformálním setkání ministrů obrany v Gentu, v německo-švédském dokumentu a ve výmarské iniciativě a vyzývá k neprodlenému přechodu do operativní fáze v souladu se závěry Rady z prosince 2010, v nichž ministři obrany souhlasili s tím, že agentura EDA by měla zintenzívnit svou činnost, a usnadnit tak vymezení oblastí pro sdružování a sdílení vojenských kapacit, včetně podpory „skupiny moudrých“; zdůrazňuje potřebu úspěchu tohoto nového přístupu k rozvoji kapacit; vyzývá členské státy, aby dodržovaly lhůty stanovené na zasedání Rady v prosinci 2010; připomíná, že úkolem velitelů štábů ozbrojených sil EU je prověřit do května 2011 vlastní kapacity, že vojenský štáb EU byl pověřen použít tyto údaje na vypracování přehledu do poloviny roku 2011 a že ministři obrany EU dospějí ke konečným závěrům do konce tohoto roku; upomíná agenturu, aby z této nové iniciativy učinila svou prioritu a předložila seznam nových možných projektů spolupráce (například v oblastech, jako je satelitní komunikace, zdravotnická podpora, námořní logistika a kybernetická bezpečnost), aby nedocházelo ke zdvojování nákladů a aby se zvýšila interoperabilita;
36. přidává se k doporučením Rady pro zahraniční věci z ledna 2011, která nabádají MK/VP, aby prohloubila témata, jimž se věnuje výmarská iniciativa, a podnikla konkrétní kroky na základě zprávy, kterou vysoká představitelka předloží na zasedání Rady pro zahraniční věci v polovině roku 2011, s cílem dosáhnout pokud možno do konce roku konkrétních výsledků, včetně možnosti rozšíření těchto iniciativ na další zainteresované členské státy;
37. potvrzuje, že je nezbytné překonat stávající asymetrii, pokud jde o kapacity plánování a provádění civilních a vojenských operací, a zřídit v EU stálou kapacitu pro plánování a provádění civilně-vojenských operací nebo operační velitelství, což umožní operativnější a nákladově účinnější reakci EU; podtrhuje omezené využívání dohod Berlin Plus, které se doposud uplatnily pouze při přebírání starších misí NATO, a

poukazuje na problémy spojené s rámcovým plánem pro jednotlivé státy spočívajícím ve využívání pěti národních operačních velitelství a na nedostatečné předběžné plánování, což vede k potížím při vyvíjení síly a větší složitosti koordinace civilních a vojenských kapacit;

38. domnívá se, že stávající operační středisko sice představuje první pozitivní krok, je však nedostatečné a svými ambicemi neodpovídá stálému operačnímu velitelství, a že by z něj mělo být vytvořeno stálé středisko a mělo by být schopno řídit rozsáhlejší mise, mělo by mít k dispozici odpovídající personální zdroje a provozní infrastrukturu a mělo by vyřešit nespolehlivost infrastruktury komunikačních a informačních systémů Unie, která je způsobena zejména chybějící stálou strukturou pro velení a kontrolu (C2) (a příslušným právním rámcem), což může mít negativní vliv i na získávání poznatků o situaci; obhajuje společné umístění vojenského operačního velitelství a civilního velitelství, aby bylo možno provádět celou řadu vojenských operací a civilních operací při maximálním využití možné součinnosti a při respektování odlišné civilní a vojenské linie velení a různých rozhodovacích postupů a mechanismů financování;
39. vítá skutečnost, že MK/VP ve své odpovědi na výmarskou iniciativu uznává, že je potřeba, aby byla EU schopna vést vojenské operace; tvrdí, že analýza rentability, k níž dala podnět MK/VP, by měla zohlednit i náklady, které pramení z neexistence operačního velitelství EU; prohlašuje, že má v úmyslu podpořit vypracování studie o tomto aspektu a o možných nákladech a mechanismech financování nové struktury;
40. uznává odůvodněnost bojových jednotek, ale nabádá k vážnému promyšlení jejich koncepce a struktury pro vyšší stupeň flexibility a účinnosti, neboť doposud ještě nebyly využity; domnívá se, že:
 - by se měla posoudit specializace jedné ze dvou bojových jednotek na nedostatkové schopnosti a schopnosti vhodné pro méně intenzivní konflikty, které vyžadují smíšené civilní a vojenské konflikty;
 - jejich operační náklady by se měly přičíst k mechanismu Athena, jehož přezkum je stanoven na dobu polského předsednictví;
41. zdůrazňuje, že Smlouva uvádí, že evropská politika kapacit a vyzbrojování má být definována za účasti agentury EDA, a za tímto účelem požaduje spolupráci orgánů a institucí EU a členských států při formování a provádění této politiky;
42. podporuje úzkou spolupráci mezi agenturou a Komisí s cílem posílit kapacity schopné dvojího využití za účelem nalezení toho nejkompaktnějšího přístupu k výzkumu souvisejícímu s bezpečností a ve prospěch součinného řízení civilních a vojenských zdrojů, a to především prostřednictvím bezpečnostní části rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj; za tím účelem oceňuje perspektivu osmého rámcového programu, který se zaměřil i na vnější bezpečnost; vyzývá Komisi, aby uznala realitu civilně-vojenské povahy řízení krizí a aby zvážila financování výzkumu v oblasti bezpečnosti a obrany, který by měl civilní využití, finančními prostředky Společenství; uvádí však, že tato spolupráce by neměla přesahovat potřeby civilně-vojenské spolupráce při zajišťování míru, prevenci konfliktů, posilování mezinárodní bezpečnosti a krizového řízení;

43. naléhavě žádá ředitelku agentury EDA (MK/VP) a Radu, aby včas poskytly nové rozhodnutí Rady o zřízení agentury EDA, jež bude založeno na nové úloze agentury ADA popsané v Lisabonské smlouvě; z hlediska Lisabonské smlouvy a jejího dopadu na agenturu EDA zpochybňuje stávající právní základ agentury EDA z roku 2004; vyzývá Radu, aby informovala Evropský parlament o nutných změnách ve společné akci Rady na zřízení agentury EDA, které vyplývají z toho, že EDA byla zahrnuta do Lisabonské smlouvy;
44. vyzývá k navázání pevného partnerství mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem, EDA a zúčastněnými členskými státy o přípravách osmého rámcového programu pro investice do oblastí technologií společného zájmu na úrovni Evropské unie, přičemž by se měla zohlednit i skutečnost, že náklady na investice do výzkumu a vývoje v oblasti obrany se dnes v Evropě rovnají přibližně 10 % nákladů v USA;
45. vyzývá k úzké spolupráci mezi agenturou EDA a Společnou organizací pro spolupráci v oblasti zbrojení (Organisation conjointe de coopération en matière d'armement, OCCAR); požaduje informace od ředitelky EDA (MK/VP) o výsledcích jednání o správním ujednání o jejich spolupráci, které bylo zahájeno v dubnu 2009;
46. potvrzuje, že jedním ze stěžejních předpokladů nezávislé a důvěryhodné SBOP je vytvoření konkurenceschopnějšího a účinnějšího evropského trhu obrany a bezpečnosti otevřeného pro veřejné zakázky s posílenou evropskou technologickou a průmyslovou základnou obrany (EDTIB), která zohledňuje klíčové průmyslové kapacity, bezpečnost dodávek mezi jednotlivými zeměmi, hlubší a různorodější základny dodavatelů a větší spolupráci v oblasti zbrojení);
47. zdůrazňuje, že pro evropský trh v oblasti obrany je významné, aby byly do vnitrostátních právních řádů provedeny všemi členskými státy následující směrnice:
- (do 30. června 2011) směrnice 2009/43/ES o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely a
 - (do 31. srpna 2011) směrnice 2009/81/ES o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti;
- doporučuje členským státům, aby přísně dodržovaly termíny kontrolované Komisí a připravily nezbytné prováděcí předpisy a zaměstnance na uplatňování nových předpisů; vyzývá členské státy, aby zohlednily příslušné pokyny vydané Komisí;
48. doporučuje naléhavě provést přezkum společného postoje k jednotným pravidlům kontroly vývozu technologií a vojenského materiálu, který byl schválen dne 8. prosince 2008, aby bylo zajištěno přísné a důsledné dodržování všemi dotčenými vnitrostátními orgány v každém členském státě;
49. naléhavě žádá členské státy, aby dodržovaly kodex chování agentury EDA týkající se zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a kodex chování v oblasti kompenzací, aby tak předcházely porušování pravidel vnitřního trhu a omezovaly možnosti korupce;
50. zdůrazňuje, že v zájmu podpory nového evropského trhu v oblasti bezpečnosti a obrany

je třeba napravit situaci, kdy chybí předpisy a normy, což omezuje tržní příležitosti velkých subjektů i malých a středních podniků a zamezuje interoperabilitě bezpečnostních systémů; plně podporuje činnost agentury EDA v rámci nového právního základu, jímž je Lisabonská smlouva; doporučuje úzkou spolupráci mezi EDA a Komisí na vytvoření evropského trhu v oblasti obrany; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s EDA začala uvažovat o evropské průmyslové politice v oblasti bezpečnosti a obrany;

51. nabádá zúčastněné státy, aby považovaly svou účast v agentuře EDA za stálý závazek a aby poskytly agentuře odpovídající lidské i ekonomické zdroje; vyzývá ke zvýšení výdajů na operační projekty a studie (doposud v průměru 25 % rozpočtu), neboť se s politováním domnívá, že vetování navýšení rozpočtu se protáhne;
52. vyzývá státy účastníci se činnosti agentury EDA, aby přispívaly k činnosti a k iniciativám, jež mají být předkládány místopředsedkyní/vysokou představitelkou ve funkci ředitelky agentury, a nabádá místopředsedkyni/vysokou představitelku, aby zaručila způsoby fungování zlepšující schopnost účastnických států převzít odpovědnost za rozhodování v souladu s povahou mezivládní agentury a s tím, co stanoví Smlouva, na základě logiky budování politického konsensu;
53. domnívá se, že je nezbytné vytvořit regulační opatření EU včetně komplexního normativního systému pro zjišťování, registraci, povolování, sledování a hlášení porušování platných právních předpisů ze strany soukromých vojenských a bezpečnostních společností na vnitřní i vnější úrovni;
54. vyzývá proto Komisi a Radu, aby zahájily příslušné kroky:

na vnitřní úrovni: navržení doporučení, které vytyčí cestu ke směrnici, jejímž cílem bude harmonizace vnitrostátních opatření upravujících služby PMSC, včetně poskytovatelů služeb a veřejného zadávání zakázek na tyto služby;

na vnější úrovni: navržení kodexu chování, který vytyčí cestu k rozhodnutí, jež bude upravovat vývoz služeb PMSC do třetích zemí v rozsahu, na který se nevztahuje výše uvedená směrnice;

Vnější a vnitřní bezpečnost

55. má za to, že vnitřní a vnější aspekty bezpečnosti EU by měly být řešeny jako doplňující se dimenze téže strategie, jak dala najevo Evropská rada na svých zasedáních v Tampere (1999), ve Feiře a ve Stockholmu (2010) při schvalování cílů evropského prostoru svobody, bezpečnosti a práva na období 2010–2014; zdůrazňuje, že klíčové hodnoty a zásady, jako jsou lidská práva, základní práva a svobody a humanitární předpisy, nejsou v souvislosti s bojem proti mezinárodnímu terorismu za žádných okolností zcizitelné a že jedním ze závěrů dočasného výboru Evropského parlamentu k domnělému využití evropských zemí ze strany CIA pro převoz a nezákonné zadržování vězňů je, že vnitrostátní a evropské protiteroristické politiky a opatření musí být pod větším parlamentním dohledem;
56. proto je v této době, a zejména po 11. září, stále jasnější, že mnohým nadnárodním hrozbám, jako je terorismus, šíření zbraní hromadného ničení, organizovaný zločin,

počítačová kriminalita, drogy a obchodování s lidmi, nelze zabránit bez koordinované spolupráce zahrnující vnější bezpečnostní politiku a vnitřní legislativní a politická opatření a nástroje tak, jak byly zdůrazněny již v prvním protiteroristickém akčním plánu Evropské unie (2001) a v protiteroristické strategii Evropské unie (2005); opětovně upozorňuje, že zpráva Rady z roku 2008 o provádění evropské bezpečnostní strategie poukazuje na to, že evropskou bezpečnost ohrožuje selhání státu, jak ilustruje případ Somálska;

57. uznává, že propojení mezi vnější a vnitřní bezpečnostními politikami je stále zřejmější a evidentnější v členských státech a zejména ve třetích státech, jako je USA, kde bylo v roce 2003 spojením 22 federálních agentur zřízeno ministerstvo vnitřní bezpečnosti, které nyní zaměstnává více než 200 000 úředníků a jeho rozpočet přesahuje 40 miliard dolarů ročně; není žádným překvapením, že jeho hlavní poslání je zčásti totožné s posláním, které Evropská unie spojila s vytvořením prostoru svobody, bezpečnosti a práva (ochrana vnějších hranic, přistěhovalectví, protiteroristická opatření);;
58. oceňuje skutečnost, že klíčová ustanovení Lisabonské smlouvy respektují přizpůsobení se těmto okolnostem, a valorizaci součinnosti mezi vnější a vnitřní bezpečností, včetně:
- rozšíření mandátu SBOP o obsáhlejší mise typu Petersberg, které mohou přispět k boji proti terorismu, a to i za pomoci podpory třetích zemí v boji proti terorismu na jejich území: doporučuje se extenzivní výklad těchto ustanovení v souladu s příslušnými rezolucemi OSN a při plném respektování lidských práv a základních svobod; připomíná však, že sama vojenská reakce k vítězství nad mezinárodním terorismem nestačí, a vyzývá k trvalému mezinárodnímu úsilí o zjišťování a řešení legitimních nesnází stojících za tímto jevem a zároveň o posilování dialogu a rozšiřování porozumění mezi různými kulturami;
 - doložky solidarity: sdílí názor, že tento mechanismus musí být operativní, a vítá závazek Komise a místopředsedkyně / vysoké představitelky předložit v roce 2011 průřezový návrh, který se stane základem kolektivní snahy EU uplatnit doložku solidarity v praxi;
59. domnívá se, že evropská bezpečnostní strategie (2003) a vnitřní bezpečnostní strategie (2010) souhlasně vymezují různé společné oblasti, jako je terorismus, organizovaný zločin a počítačová kriminalita, které mají dopad na obě dimenze bezpečnosti; proto sdílí myšlenku, že je nutné zlepšit způsob, jímž propojujeme vnitřní a vnější dimenze, kterou rozvinula Komise ve svém sdělení „Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: pět kroků směrem k bezpečnější Evropě“ (2010)¹;
60. má za to, že doplňkovost cílů vnější a vnitřní bezpečnosti se odráží ve skutečnosti, že:
- Politický a bezpečnostní výbor a Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI, výbor zřízený na základě SFEU), stejně jako středisko SITCEN a agentury EUROPOL, EUROJUST a FRONTEX působící v oblasti bezpečnosti budou spolupracovat a předloží orgánům EU společné posouzení hrozeb;
 - propojením schengenského informačního systému se všemi ostatními příslušnými

¹ KOM(2010) 673 v konečném znění.

celoevropskými sítěmi, jako je VIS a EURODAC, bude vyvinut bezpečnostní informační model, který bude využívat zkušenosti a osvědčené postupy z jiných zemí; zdůrazňuje, že je při tom třeba zohlednit rizika narušení soukromí a etické dopady;

- prostřednictvím dohody mezi EU a USA o programu pro sledování financování terorismu a prostřednictvím všech legislativních opatření nařizujících vysledovatelnost podezřelých transakcí byla v nedávné době poskytnuta možnost vystopovat financování terorismu;
- definice kritických evropských infrastruktur bere v úvahu dopad lidmi provedených akcí, například teroristických útoků a počítačových útoků;

61. je toho názoru, že všechny výše uvedené iniciativy by proto mohly být zahájeny, jen pokud bude existovat solidní právní základ a legislativní opatření, která mohou být přijata na základě obvyklé vnitřní pravomoci EU, kdy je pravidlem kvalifikovaná většina v Radě, a spolurozhodování v Evropském parlamentu a v neposlední řadě také pod kontrolou Soudního dvora;
62. je toho názoru, že pak bude logické, že pokud stejná hrozba vyžaduje aktivaci opatření pro vnější i vnitřní bezpečnost, měla by EU dát přednost účinnějším – a z právního hlediska solidnějším – dostupným opatřením, což jsou opatření vycházející z vnitřní pravomoci Úloha Evropského parlamentu by měla být rozhodující také pro související konkrétní strategie a opatření SZBP;
63. připomíná Radě a místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce, že jsou povinny informovat jej o stavu vnějších vztahů, zejména o vztazích se třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi, s nimiž jsou dojednávány nebo uzavřeny mezinárodní dohody v zájmu Evropské unie; připomíná Radě, že nespádají-li dohody týkající se výměny důvěrných informací se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi výhradně do SZBP, musí být vyjednávány a uzavírány s vědomím a za účasti Evropského parlamentu ve smyslu čl. 218 odst. 6 SFEU; ze stejného hlediska si vyhraduje hodnotit, zda dohoda mezi členskými státy Evropské unie zasedajícími v Radě, která se týká ochrany utajovaných informací vyměňovaných v zájmu Evropské unie, neohrožuje výkon výsad, které jim přiznává Smlouva;

Bezpečnost zajišťovaná prostřednictvím operací

64. vítá skutečnost, že od roku 2003 do současnosti EU uskutečnila řadu operací (24) na třech kontinentech, při nichž zasahovala různým způsobem, a naprostou převahu měly civilní mise specializované na policii, reformy v oblasti bezpečnosti a posilování právního státu; uvádí, že 16 misí z dosud 24 uskutečněných misí SBOP mělo civilní povahu;
65. bere na vědomí, že tento trend potvrzuje třináct právě probíhajících misí a že kromě tohoto zařazení musí být mise stále častěji „multifunkční“, jako v případě mise EULEX Kosovo, která spojuje více funkcí (policii, celní orgány a soudní systém) s úkoly školení, sledování a pomoci a s výkonnými úkoly, nebo jako v případě novější mise EUTM Somálsko, jež je situována v Ugandě a je zaměřena na vojenské zaškolování bezpečnostních sil dočasné federální vlády a je příkladem zvýšeného důrazu na úkoly související s reformou bezpečnostního sektoru v oblasti vojenského řízení krizí;

66. vítá probíhající revizi stávajících civilních koncepcí SBOP: za ústřední koncepci civilních misí vztahující se na policii, spravedlnost, civilní správu, celní správu, kontrolu hranic a další důležité oblasti pro plánovače a odborníky pracující na místě při přípravě a provádění misí, jejichž (výkonným) úkolem bude posilování anebo náhrada, bude považován právní stát; souhlasí s činností v oblasti rozvíjení koncepce justičních misí SBOP a zároveň připomíná potřebu vyhnout se zbytečnému zdvojování ve vztahu k možným programům Společenství; v této souvislosti vyzývá místopředsedkyni/vysokou představitelku, aby urychleně a podrobně informovala Evropský parlament o najímání soukromých vojenských a bezpečnostních společností v rámci misí SBOP a SZBP a specifikovala odborné požadavky a podnikové normy vyžadované smluvními stranami, použitelné předpisy a právní odpovědnost a povinnosti, mechanismy sledování, hodnocení účinnosti a příslušné náklady;
67. rovněž uznává, že Lisabonská smlouva umožňuje rozšíření misí typu Petersberg, které se de facto používaly již při zásazích v letech předcházejících vstupu Smlouvy v platnost, a tak inovovala a poskytla posílený politicko-právní rámec odpovídající realitě;
68. rozhodně tedy doporučuje využít nabyté zkušenosti a dát misím nový impuls (mise EUTM Somálsko byla za poslední dva roky jediným novým zásahem), neboť mise jsou zkušebním kamenem mandátu SBOP a důležitou prověrkou důvěryhodnosti Unie jako mezinárodního hráče;
69. zdůrazňuje význam konkrétního pokroku v různých technických, právních, operativních, ale především politicko-strategických aspektech; zvláště doporučuje, aby každá mise byla začleněna do jasné politické strategie (střednědobé nebo dlouhodobé) a zdůrazňuje, že mise se nepovažují za náhradu politiky: toto spojení je zásadní pro operační úspěch zásahu, ale obecněji i pro přerušování bludného kruhu, v němž má SBOP tendenci nahrazovat SZBP se všemi nedůslednostmi, které z toho plynou, místo aby byla jejím nástrojem;
70. s obavami zdůrazňuje, že propojení s jasnou politickou strategií bylo až dosud opomíjeno a nadále se ve většině případů opomíjí, což negativně ovlivňuje účinnost a výkonnost misí, například:
- EUPOL Afghánistán má nedostatečný dopad, neboť chybí jasná strategie a mise je násilně začleněna do americké strategie AFPK;
 - EULEX Kosovo, nejdůležitější civilní mise EU, se setkala s mnoha překážkami, zejména v důsledku nedostatečných podpůrných právních předpisů a personálních omezení. Hrála však důležitou úlohu v oblasti právního státu a doposud zajišťuje stabilitu v regionu;
 - EUBAM Rafáh a EUPOL COPPS, jež jsou široce uznávány a přijímány za hlavního mezinárodního odborného prostředníka v politických záležitostech na palestinských územích, nebyly schopny podstatně ovlivnit vývoj konfliktu, neboť jim chybí silná politická a diplomatická strategie, kterou by naopak bylo třeba nalézt pro obnovené nasazení na palestinských územích;
 - EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině (která byla s využitím dohod Berlín Plus

zahájena v roce 2004) možná dosáhla svých hlavních cílů a proto by mělo být politicky posouzeno, zda ji považovat za ukončenou a zda stáhnout finanční a lidské zdroje (více než 1 400 osob);

- EU se úspěšně ujala vedení mezinárodního úsilí v boji proti pirátství prostřednictvím mise EUNAVFOR Somálsko (operace Atalanta), ale je třeba urychleně vyřešit otázku soudních řízení s piráty, zejména na základě Langovy zprávy, která byla nedávno předložena Radě bezpečnosti OSN; operace Atalanta je ztížena tím, že nedochází k dostatečnému uplatňování jasné regionální strategie zaměřené na potírání základních příčin pirátství a na účinné řešení chronické nestability Afrického rohu; je třeba urychleně podniknout kroky na posílení regionálních kapacit námořního dohledu;
- EUTM se může ukázat jako kontraproduktivní tým, že posiluje vojenské kapacity o možný nábor členů milice v Somálsku;
- EUPOL DR Kongo a EUSEC DR Kongo v této zemi působí od roku 2007 a 2005, ale mají jen omezený, pokud vůbec nějaký, kladný vliv na cílové skupiny; doporučuje soustředit se více na problematiku sexuálního násilí, aby se zvýšila účinnost obou misí;

71. vítá rozhodnutí Rady uskutečnit operaci EUFOR Libye, která by podporovala operace poskytující humanitární pomoc, pokud o ni Úřad OSN pro koordinaci humanitární činnosti (UN OCHA) požádá; lituje však značného zpoždění v procesu plánování, kvůli němuž nebude možné rychlé zahájení operace na místě; vyslovuje hluboké politování nad omezením mandátu mise EUFOR pouze na humanitární zásahy, ačkoliv existoval zřejmý důvod k tomu, aby se EU ujala v Libyi řízení námořního dohledu (vynucování embarga a pomoc agentuře Frontex), humanitární pomoci a ochrany civilistů; v této souvislosti připomíná své usnesení ze dne 10. března 2011, v němž vyzývá MK/VP k přezkoumání možnosti vynutit dodržování embarga pomocí leteckých a námořních prostředků SBOP; lituje rozhodnutí několika členských států vetovat širší mandát mise EUROF Libye, ačkoliv současně provádějí podobné vlastní operace; vyzývá k zahájení plánování případné středně- až dlouhodobé operace SBOP v Libyi, která by byla zaměřena na reformu v oblasti bezpečnosti, budování institucí a správu hranic;

72. připomíná význam koordinace na místě, k čemuž je nezbytná úloha vedoucích delegací (dnes úředníků ESVC, nikoli již úředníků Komise) a zvláštních zástupců EU; má za to, že tato koordinace by měla probíhat na různých úrovních, zejména:

- mezi různými misemi působícími na stejné scéně, aby nedocházelo k nesrovnalostem a ke zdvojování úsilí, jako například v minulosti v případě Bosny a Hercegoviny, kde docházelo k neshodám v mandátech mise EUFOR Althea a policejní mise EU v oblasti potírání organizovaného zločinu;
- mezi misemi SBOP a dalšími subjekty a nástroji Unie, zejména v Palestině a na afrických misích;
- mezi projekty rozvojové spolupráce a misemi SBOP jako součástí SZBP;

- mezi EU a dalšími mezinárodními subjekty působícími ve stejné oblasti při optimalizaci kvality spolupráce na úrovni strategické (například při zaškolování afghánských bezpečnostních sil, které bylo rozděleno mezi EU, USA a NATO) a operativní (se zvláštním odkazem na dohody, jejichž cílem je úprava mandátu mise na daném území, umožnění výměny utajovaných informací a ochrana evropského personálu jednotkami NATO);
73. doporučuje revizi aténského mechanismu, která by vedla k racionalizaci a ke zvýšení podílu společných nákladů (které se v současné době odhadují na 10 %) na spravedlivější rozložení břemene vojenských operací, během nichž účastníci misí, kteří jsou již zatíženi odpovědností v podobě rizik a nákladů, mají povinnost převzít v současné situaci další ekonomickou odpovědnost;
 74. s radostí vítá výsledek dosažený v rámci madridské dohody o zřízení ESVČ, který vedl k vytvoření konkrétních rozpočtových linií pro hlavní mise SBOP (EULEX Kosovo, EUPOL Afghánistán, EUMM Gruzie) s cílem zaručit větší transparentnost a lepší parlamentní kontrolu výdajů; zdůrazňuje potřebu vyčlenit jednu rozpočtovou linii pro misi SBOP; potvrzuje vůli spolupracovat s novým předsednictvím Politického a bezpečnostního výboru na zlepšení účinnosti společných konzultačních jednání o SZBP v souladu s prohlášením vysoké představitelky o politické odpovědnosti dojednaným v Madridu; prohlašuje, že má zájem poučit se od Kongresu USA i jiných vnitrostátních parlamentů, pokud jde o postupy a metody dohledu nad bezpečnostní a obrannou politikou;
 75. požaduje, aby byl na základě Lisabonské smlouvy zřízen fond pro zahájení předběžných činností v rámci přípravy vojenských operací, který by urychlil vyplácení finančních prostředků, a to v rámci návrhu na současnou revizi aténského mechanismu;
 76. doporučuje řešit problémy s hledáním profesionálů pro civilní mise (jako v případě EULEX Kosovo a EUPOL Afghánistán), které představují, jak je vidět, nejpoužívanější typ zásahu a mechanismů rychlého rozmístění a udržitelnosti;
 77. v rámci poskytování rovných příležitostí ženám a mužům v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1325 a v zájmu zvýšení efektivity civilních a vojenských misí doporučuje angažovat vhodným způsobem ženský personál na všech úrovních řízení krizí; zdůrazňuje, že je nutné zařadit ženy na vyšší rozhodovací pozice, provádět pravidelné konzultace s občanskou společností, a to i s organizacemi zaměřenými na ženy, a posílit schopnost zabývat se problematikou rovnosti žen a mužů v rámci misí; vyzývá k zavedení odpovídajících postupů pro podávání stížností občanů v souvislosti s misemi SBOP, které by napomohly zejména hlášení sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví; žádá MK/VP, aby do půlročního hodnocení misí SBOP zařadila podrobnou zprávu zabývající se otázkami žen, míru a bezpečnosti; zdůrazňuje, že je důležité, aby EU jmenovala více žen na místa policejního a vojenského personálu na misích SBOP, a jako vzor by v této souvislosti mohl sloužit ženský policejní sbor působící v mírové misi OSN v Libérii;
 78. žádá místopředsdkyni/vysokou představitelku, aby přijala odpovídající opatření k optimalizaci využívání potenciálu evropských zdrojů a kapacit pro civilní mise, a s obavami zaznamenává vysoké náklady na bezpečnostní opatření u misí EUJUST LEX

Irák a EUPOL Afghánistán, která byla svěřena soukromým bezpečnostním agenturám;

79. podporuje nezbytnost vytvoření masivnějších formálních institucionalizovaných mechanismů, jejichž pomocí by se pravidelně na základě sdílených kritérií vyhodnocoval vývoj misí na místě; má za to, že by to umožnilo hodnotit návratnost zkušeností z politicko-strategického a technického, právního a operativního hlediska a z dlouhodobého hlediska by se to mohlo stát základem pro zkvalitnění probíhajících zásahů a pro vytvoření kritérií použitelných v nově se objevujících krizích, neboť by to uvedlo do rovnováhy strategické zájmy a dostupné zdroje;

Bezpečnost v partnerství

80. potvrzuje, že multipolární rozvoj mezinárodního systému a definice strategických partnerství se musí zařadit do rámce aktivní snahy o podporu mnohostrannosti jako dimenze, která nejvíce odpovídá dodržování právního státu obecně, zvláště povaze EU a rostoucí vzájemné závislosti, jež je charakteristická pro proces globalizace;
81. opakuje, že EU plně respektuje ustanovení a zásady Charty OSN a uznává, že prvotní zodpovědnost za udržení mezinárodního míru a bezpečnosti ve světě spočívá na Radě bezpečnosti OSN;
82. připomíná, že Lisabonská smlouva zavazuje Unii k podpoře vícestranných řešení, zejména v rámci OSN, a že mezinárodní činnost Unie se musí inspirovat Chartou OSN, mezinárodním právem a zásadami a hodnotami EU;
83. uznává, že z právního hlediska Lisabonská smlouva překonala dřívější dichotomii mezi politikami Unie a Společenství tím, že zavedla jedinou právní subjektivitu, a tím, že posílila samostatnost právního řádu EU vůči mezinárodnímu právu, a to dokonce i v případě, že je v sázce mezinárodní bezpečnost, jak již konstatoval Soudní dvůr v judikatuře ve věci Kadi (podle níž „mezinárodní právo může prostoupit tímto právním řádem pouze za podmínek stanovených ústavními zásadami Společenství“);
84. vyzývá členské státy, které jsou členy Rady bezpečnosti, aby hájily společné názory a zájmy EU a aby vyzvaly MK/VP k zajištění zastoupení EU v tomto orgánu a přiměly členské státy k souhlasu se systémem rotace, který pro EU zajistí stálé místo člena Rady bezpečnosti OSN;
85. zdůrazňuje potřebu posilovat spolupráci mezi EU a OSN v oblasti krizového řízení, zejména v počátečních stádiích krize a při obnově po konfliktu, v úzkém kontaktu s příslušnými strukturami nově zřízené ESVČ;
86. žádá členské státy, aby učinily nezbytné kroky k zefektivnění účasti EU na zasedáních Valného shromáždění OSN;
87. uznává, že NATO je základem kolektivní obrany členských států NATO; připomíná potřebu konstruktivní spolupráce mezi EU a NATO, zejména tam, kde obě tyto organizace vyvíjejí činnost ve stejné oblasti; očekává návrhy vysoké představitelky na základě úkolů, kterými ji ve svých závěrech pověřila Evropská rada na svém zasedání v září 2010 a které se týkají spolupráce mezi EU a NATO v oblasti krizového řízení;

88. vítá shodu týkající se dalšího posilování strategického partnerství mezi EU a NATO obsaženou v nové strategické koncepci NATO; opětovně potvrzuje, že většina hrozeb stanovených v nové strategické koncepci se týká i EU, a zdůrazňuje význam posilování spolupráce mezi EU a NATO v oblasti krizového řízení v duchu vzájemného posilování a při respektování samostatnosti rozhodování; upozorňuje na nezbytnost vyhýbat se zbytečnému zdvojování úsilí a zdrojů a vyzývá EU a NATO, aby prohloubily svou spolupráci pomocí příslušných prostředků a v souvislosti s komplexním přístupem ke krizím tam, kde jsou na daném místě zapojeny obě organizace;
89. zdůrazňuje zásadní význam afrického kontinentu pro bezpečnost Unie, pro udržení míru a předcházení konfliktům; podporuje úzkou spolupráci mezi EU a Africkou unií v rámci mírového a bezpečnostního partnerství, které souvisí se společnou strategií EU-Afrika; podporuje větší zapojení a odpovědnost Africké unie, zejména pokud jde o řízení krizí, a potvrzuje, že je nutné, aby se Komise a členské státy zapojily formou konkrétních opatření do boje proti obchodu s lehkými a malorážními zbraněmi a jejich šíření; podporuje snahu Tripolské deklarace, aby mírová a bezpečnostní struktura v Africe byla plně funkční;
90. doporučuje rozvíjet především schopnost Afriky zajistit „včasné varování“ a prevenci konfliktů, posilovat zprostředkovací schopnosti „rady moudrých“, studovat možnosti, jak uplatňovat doporučení Prodiho zprávy o financování afrických mírových operací; naléhavě vyzývá k udržování vztahů na základě spolupráce a k posilování kapacit afrických subregionálních organizací;
91. připomíná, že kromě spolupráce s dalšími mezinárodními organizacemi, jako je OSN, NATO a AU, je třeba v rámci SBOP posilovat i spolupráci s jednotlivými třetími zeměmi. Zkušenosti ukazují, že třetí země mohou vnést do misí SBOP důležité materiální hodnoty, lidské zdroje a zkušenosti, jako například v misích EUFOR Čad/Středoafriická republika, kde Rusko poskytlo velmi potřebné vrtulníky, a EUFOR Althea, kde země jako Turecko a Maroko zásadně přispěly početnými jednotkami. Zapojení třetích zemí může navíc posílit legitimitu operací SBOP a napomoci zahájení širšího mírového dialogu s důležitými partner při zachování závazku podporovat dodržování lidských práv a právního státu;
92. takový dialog by se měl zaměřit na posuzování hrozeb, (v případě potřeby) zahrnovat účast třetích zemí na cvičeních a školicích činnostech EU a vést k užšímu vzájemnému příhraničnímu zapojení. Aby se zjednodušila spolupráce se třetími zeměmi a nedocházelo k prodlevám, které může způsobit jednání o každém konkrétním příspěvku, bylo by potřeba řešit procedurální překážky. Za tím účelem by měly být s některými třetími zeměmi uzavřeny rámcové dohody a stanoveny standardní postupy, aby bylo jejich přispění k misím jednodušší.
93. zdůrazňuje, že je důležité spolupracovat na SBOP se sousedními zeměmi EU a že tato spolupráce by měla být regionálně vyvážená, měla by přinášet širokou škálu možností, které by urychlily reformy v oblasti bezpečnosti v partnerských státech, a kromě vytvoření civilních a vojenských kapacit umožňujících účast východních a jižních partnerů EU na misích SBOP by významně podpořila řízení regionální bezpečnosti;

o

94. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Evropské radě, místopředsedkyni/vysoké představitelce, Radě, Komisi, parlamentům členských států, parlamentnímu shromáždění NATO a generálním tajemníkům OSN a NATO.

MENŠINOVÉ STANOVISKO

ke zprávě o rozvoji společné bezpečnostní a obranné politiky po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost

(2010/2299(INI))

Výbor pro zahraniční věci, zpravodaj: Roberto Gualtieri

Menšinové stanovisko předložili za GUE/NGL poslanci Sabine Lösingová, Willy Meyer, Nikolaos Chountis, Takis Hadjigeorgiou.

Podle zprávy by EU měla být strategickou a autonomní institucí, která sehraává zejména z hlediska vojenské nezávislosti úlohu globálního aktéra. Dále zpráva naléhavě žádá brzké uplatňování Lisabonské smlouvy a zavedení centralizované EBOP, v žádném případě nepreferuje parlamentní kontrolu, opomíjí mírová řešení sporů civilní cestou a místo toho se zaměřuje na obranu EU, intervenční politiku a militarizaci.

Vznášíme proti ní námitky, neboť tato zpráva:

- hovoří kladně o vojenském zásahu v Libyi a žádá další vojenské akce;
- vyzývá k dalšímu formování EU do podoby globálního vojenského subjektu – mimo jiné zmiňuje agenturu EDA, ESVČ, operační velitelství, zřízení fondu pro přípravy vojenských operací, tzn. de facto vojenského rozpočtu EU;
- žádá, aby politiky v oblasti rozvoje, obchodu a energetiky patřily do působnosti ESVČ;
- zaměřuje se na spojení civilních a vojenských zdrojů a kapacit, policejní mise podřizuje misím civilním, propojuje policejní mise s vojenskými;
- naléhá na zachování bojových jednotek, lituje toho, že dosud nebyly nasazeny;
- obhajuje civilně-vojenská řešení v případě katastrof.

Požadujeme, aby se EU zavázala k:

- mírové a civilní zahraniční politice v souladu s mezinárodním právem a Chartou OSN,
- civilním a mírovým řešením konfliktů a k boji s chudobou,
- kontrole zbrojení a odzbrojování včetně naprostého jaderného odzbrojení a režimu nešíření jaderných zbraní,
- přísnému oddělení civilních operací od operací vojenských,
- zmírňování následků katastrof pouze v rámci civilních akcí,
- přesměrování vojenských výdajů na civilní účely,
- vytvoření meziparlamentního shromáždění vnitrostátních parlamentů za účelem monitorování SZBP a EBOP.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	13.4.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 55 -: 9 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Gabriele Albertini, Dominique Baudis, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Hans-Gert Pöttering, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Elena Băsescu, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Georgios Koumoutsakos, Barbara Lochbihler, Norbert Neuser, Jacek Protasiewicz, Judith Sargentini, David-Maria Sassoli, György Schöpflin, Ivo Vajgl
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Marije Cornelissen, Leonardo Domenici, Birgit Schnieber-Jastram